

KALENTERIMAAILMAN KUULUMISIA No 25 ★ Kevät 2010

Muumikalenteri: 2010, Putinki Oy

LAMA LASKI KALENTERIPAINOKSIA

Suomalaisten käyttämien kalenterien kokonaismäärä laski laman takia lähes kymmenellä prosentilla. Kun kaikki vuosikerran 2010 kalenterit lasketaan yhteen, päästään noin 15,7 miljoonaan kalenteriin. Vuotta aikaisemmin tehtiin noin 17 miljoonaa kalenterikappaletta.

Suurin osa laskusta voidaan panna taantumun piikkiin, sillä se tiputti painoksia läpi linjan. Joitakin suosittuja kalentereita jätettiin jopa kokonaan tekemättä.

Mutta osa laskusta voi heijastella pitemmän aikavälin trendiä, joka vähentää paperisten kalenterien suosiota. Varsinkin muistiinpanoja tehdään yhä useammin kännyköihin tai kämmentietokoneisiin, ei taskukalentereihin. Seinä- ja kuvakalentereissa samaa trendiä ei ole vielä näkyvissä.

Paperikalentereiden huippuvuodeksi saattoi jäädä vuosikerta 2008, jolloin normaalivalikoiman lisäksi puhelinluetteloiden välissä jaettiin vielä miljoona ylimääräistä kalenteria.

Mutta vaikka määrä väheni, laatu pysyi korkeana. Vuosikerran 2010 kalentereista löytyy kauniita kuvia, hauskoja ideoita, käteviä ratkaisuja.

Erilaiset perhekalenterit lisääntyivät selvästi. Ja jo kymmenentuhannet ihmiset teettivät itselleen ja lähipiirilleen todella persoonallisia kalentereita omista kuvistaan. Valokuvia ei tarvitse edes kiikuttaa valokuvaamoon, vaan homman voi nykyään hoitaa verkon kautta omalta kotikoneelta. ☺

TAANTUMA MYLLERSI KALENTERIMARKKINOITA S. 2
HENNAT NOUSIVAT TAKAJALOILLEEN S. 3
VENÄJÄ MUUTTI AIKAVYÖHYKKEITÄÄN S. 4
AIKAKIRJA 2010 ON NYT VERKOSSA S. 4

Luonnonkalenteri: 2010, Luonnonsuojelun Tuki Oy

Elokuu 2010

Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauanantai	Sunnuntai
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Kalenterimaaailman kuulumisia ISSN 1455-8823
Almanakkatoimiston tiedotuslehti ilmestyy 2 kertaa vuodessa
Vastaava toimittaja Heikki Oja, taitto Arja Latvala
Julkaisija Helsingin yliopiston Kehityspalvelut Oy,
Yliopiston almanakkatoimisto
PL 14 (Kopernikuksentie 1), 00014 Helsingin yliopisto
Puh. (09)1912 2942 GSM 040 553 1864
Sähköposti almanakka@helsinki.fi
Internet http://almanakka.helsinki.fi
Tekstin lainaaminen on sallittua jos lähde mainitaan.

TAANTUMA MYLLERSI KALENTERIMARKKINOITA

Suomen suurin kalenterinvalmistaja Ajasto Osakeyhtiö joutui selkää seinää vasten, kun yhtiön velat paisuivat kestävämmiksi. Tammikuun lopulla yhtiö joutui tekemään käräjäoikeudelle hakemuksen velkasaneerauksesta, ja saneerausmenettely aloitettiin helmikuun lopussa.

Samaan aikaan yhtiö neuvotteli liiketoiminnan myynnistä saksalaisen perheyrietyksen Schneiderin kanssa. Maaliskuun lopussa kauppa allekirjoitettiin. Schneider osti suomalaisen Ajaston organisaation ja Ajasto Groupin Norjan, Ruotsin, Viron ja Latvian myyntiorganisaatiot.

Sen sijaan kaupan ulkopuolelle jäi Viroon rakennettu uusi kalenteritehdas, jonka toiminta käynnistettiin suurin toivein puolitoista vuotta sitten. Käynnistämässä oli kuitenkin alkuhankaluuksia, kun kokenut työvoima jäi Suomenlahden pohjoispuolelle, ja hampaita kiristeltiin niin Ajaston johdossa kuin asiakkaiden piirissä.

Suomeen perustettiin 1.4. uusi yhtiö nimeltään Ajasto Paperproducts Oy. Se ostaa toistaiseksi tuotannon Viron tehtaalta, mutta siirtää lähikuukausina tuotannon kokonaan Schneiderin tehtaalle Saksaan, jos-

TALouden TAANTUMA JA VÄHENEVÄT KALENTERIPAINOKSET OLIVAT MYRKKYÄ VAIKEUKSISSA OLLEILLE KALENTERIYHTIÖILLE. AJASTO HAKEUTUI VELKASANEERAUKSEEN JA SEN LIIKETOIMINTA MYYTIIN SAKSAAN.

sa on kokenutta väkeä ja tehokasta toimintaa. Viron tehtaan tuotanto ajetaan näillä näkymin alas; tehdasyhtiö on jo haettu konkurssiin.

Ajasto Paperproductsin toimitusjohtajaksi valittiin Petri Salo, joka ehti toimia viime vuoden lopulta alkaen Ajasto Osakeyhtiön myyntijohtajana. Vanhan Ajaston toimitusjohtaja Hiltrud Kinnunen ei ole mukana uudessa yhtiössä. Uutena myyntijohtajana on entinen myyntipäällikkö Jarmo Sjöblom. Henkilöstössä tapahtui muutenkin runsaasti muutoksia.

Vanhan Ajaston saneerausmenettely jatkuu kevään aikana. Asianajaja Sami Uoti kertoo, että hän tekee juhannukseen mennessä Espoon käräjäoikeudelle ehdotuksen Ajasto Osakeyhtiön saneerausohjelmaksi. Ohjelma hyväksytään toivon mukaan ensi syksynä, ja ohjelman to-

teuttaminen kestää 2–3 vuotta. Sen jälkeen varat on jaettu velkojille ja yhtiö lakkautetaan.

Ajasto Osakeyhtiön taru on käytännössä kuitenkin jo nyt loppunut, sillä yhtiöllä ei ole enää liiketoimintaa eikä henkilöstöä.

Ajastoa lukuunottamatta Suomessa toimivat isot kalenteriyhtiöt ovat selvinneet taantumasta kohtalaisen hyvin. Time/system jatkaa kalenterimäärissä mitattuna Suomen toiseksi suurimpana kalenterinvalmistajana. Taloudellisesti parhaiten suurista kalenterifirmoista ovat selvinneet CC kalenteripalvelu ja Otava-Kuvalehdet-konserni, jotka ovat kasvattaneet osuuttaan Suomen kalenterimarkkinoista.

Pienemmistä yhtiöistä ajautui vuoden alussa konkurssiin Mukavat Asiat Oy, joka oli tehnyt vuosittain parisataatuhatta kalenteria esimerkiksi Ouluun ja Rovaniemelle.

Taantumana keskellä muutama kalenterintekijä pystyi jopa selvästi lisäämään painosmääriään. Yksi menestyjistä oli jyvaskyläläinen Mikko Ässämäki, jonka Ässä-Konsultit Oy kilpailee kalenterimäärissä vähintäänkin tasapäisesti 1990-luvun suurimman nousijan Burde Kustannuksen kanssa. ☺

AJASTON KUUMA KEVÄT

28.1. Ajasto Osakeyhtiö jätti Espoon käräjäoikeudelle hakemuksen yritys-saneerauksesta. Yhtiön velat olivat kirjanpidon mukaan 25,8 miljoonaa euroa ja yhtiötä uhkasi maksukyvyttömyys.

15.2. Ajasto Osakeyhtiö allekirjoitti esisopimuksen liiketoimintansa myynnistä saksalaiselle Schneider-konsernille.

23.2. Espoon käräjäoikeus teki päätöksen Ajasto Osakeyhtiön yritys-saneerausmenettelyn aloittamisesta. Selvittäjäksi määrättiin asianajaja Sami Uoti Asianajotoimisto Uoti, Sotamaa & Welin Oy:stä.

31.3. Saksalainen Schneider Group osti olennaisen osan suomalaisesta Ajasto Groupista.

1.4. Suomeen perustettiin uusi yhtiö Ajasto Paperproducts Oy, joka jatkaa Ajaston toimintaa.

Ajaston kalenterit tehdään syksystä alkaen Saksassa Heilbronnin kaupungissa. Kuvan keskellä näkyy Schneiderin kalenteritehdas. (Kuva Klaus Jähne, käsittely Barbara Gross, Wikipedia)

HENNAT NOUSIVAT TAKAJALOILLEEN

Vuoden 2010 nimiudistuksessa siirrettiin Hennan, Hennin ja Henriikan päivän paikkaa. Viime vuonna nimet olivat vielä tammikuun 20. päivällä, mutta tämän vuoden alusta lähtien Heikin ja kumppaneiden kanssa 19.1. Niiden tilalle 20. päivälle tuli Sebastian.

Muutos aiheutti almanakkatoimistoon ennennäkemättömän viestitulvan. Kun aikaisemmin vastaavista muutoksista on tullut pari viestiä, otivat nyt kymmenet ja taas kymmenet Hennat yhteyttä ja ihmettelivät siirtoa. Toiset olivat hyvinkin loukkaantuneita: "Typerää." "Anteeksiantamatonta." "Sikamaista." "Ihan kuin identiteettiäni olisi puututtu."

Professori Eero Kiviniemi ja dosentti Minna Saarelma, jotka vastasivat vuoden 2010 nimiudistuksesta, muistuttavat että siirron syynä oli kaksi yleistä periaatetta. Almanakkaan palaavat nimet pyritään sijoittamaan vanhoille päivilleen, ja nimet koetetaan sijoittaa vanhojen kantanimiensä päiville. Sebastian on ollut

kalentereissa 1400-luvulta 1800-luvulle 20.1. Henna, Henni ja Henriikka ovat taas Henrikistä johdettuja nimiä, ja siksi niiden looginen paikka on Heikin päivänä. Nimituskijoiden mukaan oli odotettavissa, että muutoksesta tulee protesteja, koska Henna-nimisiä on Suomessa yli 11 600. Sebastianeja on hieman enemmän, noin 12 000.

Eräs 70-vuotias Henna yritti etsiä muutoksesta jotain positiivista ja kertoi, että hänellä on Heikki-niminen veli. Aikaisemmin nimipäivät vietettiin päivän välein, mutta nyt sisarukset voivat juhlaa nimipäiväänsä yhteisen kakun ääressä.

Almanakkatoimistoon soitti myös savolaismies, joka sanoi olevansa Heikki. Hän oli vihainen, kun sai naisia samalle päivälle. "En huoli akkoja päivälleni." Hän aikoo muuttaa etunimensä, esimerkiksi Juhoksi, jotta pääsee naisista eroon. Heikki oli menossa siltä istumalta kirkkoherranvirastoon juttelemaan nimenmuutoksesta. – Suomalaisessa almanakassa on nykyään noin 15 päivää,

jolloin on naisten ja miesten nimiä samalla päivällä.

Lisää löylyä kiukaalle heitti historian tutkija Martti Linna, joka on tutkinut Suomen vanhoja pyhimyskultteja. Hän ehdotti, että Heikin päivä palautettaisiin alkuperäiselle paikalleen tammikuun 20:nneksi.

Pyhän Henrikin kuolinpäivä oli 20.1., ja tällä päivällä Henrik oli 1400-luvun Turun messukirjassa ja 1500-luvun Agricolan rukouskirjassa. Vasta 1600-luvulla siirryttiin Ruotsin malliin, jossa tärkeämpi pyhimys (Ruotsissa Sebastian) sai yksin pitää 20. päivän ja vähempiarvoinen, Henrik, siirrettiin päivää aikaisemmaksi.

Nyt kun Suomi on pitkään ollut itsenäinen, voitaisiin Linnan mukaan Ruotsin esimerkki unohtaa. Suomessa Henrik on selvästi tärkeämpi kuin Sebastian, ja siksi Henrikin pitäisi meillä olla alkuperäisellä päivällään 20. tammikuuta ja Sebastianin voisi siirtää 19. päivälle, kuten se oli Agricolalla. ☺

Pyhä Sebastianus. Juan Carreño de Mirandan maalaus noin vuodelta 1660. (Amsterdamn valtionmuseo/Wikipedia)

KUKA KUMMAN SEBASTIAN?

Mikä oli miehiään tämä Sebastian, joka syrjäytti Hennat tammikuun 20. päivältä?

Pyhä Sebastian oli yksi keskiajan suosituimpia pyhimyksiä, jonka kultti levisi ympäri Eurooppaa. Myöhemmin Sebastian on ollut suosittu etunimi Euroopassa. Tämän hetken tunnetuimmat Sebastianit maailmassa ovat Googlen mukaan Johann Sebastian Bach (tuon ikivihreä säveltäjä), Sebastian Vettel (formulakuski) ja Sebastian Loeb (ralliautoilija). Suomessakin nimen suosio on ollut nopeassa kasvussa.

Alkuperäinen Sebastianus eli Roomassa 200-luvun lopulla. Hän oli keisari Diocletianuksen henkivartijakaartin kapteenina. Samalla hän oli salakristitty, joka auttoi vainottuja uskonveljiään. Kun hänet paljastettiin, keisari suuttui ja antoi sotilaitensa ampua Sebastianin täyteen nuolia. Hän ei kuitenkaan kuollut, vaan parannuttuaan ilmestyi uudelleen keisarin eteen. Nyt hänet mestattiin miekalla. Sebastian oli satojen vuosien ajan marttyyrien perikuva ja suosittu maalausten aihe.

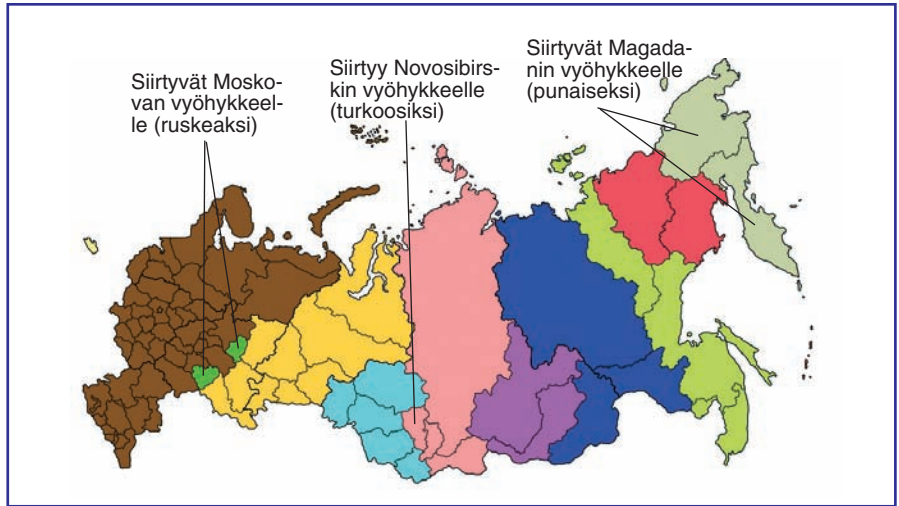
VENÄJÄ MUUTTI AIKAVYÖHYKKEITÄÄN

Venäjä ilmoitti maaliskuussa, että se poistaa kartoiltaan kaksi aikavyöhykettä samalla kun se siirtyy kesäaikaan. Tähän asti Venäjällä on ollut peräti yksitoista eri aikavyöhykettä, koska maa on niin laaja itä-länsi-suunnassa. Muutoksen jälkeen aikavyöhykkeitä on yhdeksän.

Siperian itäreunalla yhdistettiin harvaan asuttu Petropavlovsk-Kamtschatskin aikavyöhyke (UTC + 12 h) viereiseen Magadanin aikavyöhykkeeseen (UTC + 11 h). Länsi-Siperiassa liittyi Kemorovon alue viereiseen Novosibirskin vyöhykkeeseen (UTC + 6 h). Uralin länsipuolella taas yhdistettiin Izhevskin ja Samaran pienet alueet (UTC + 4 h) Moskovan aikavyöhykkeeseen (UTC + 3 h).

LIPUTUSASETUKSESSA MUUTETTIIN RUOTSALAISIA TERMEJÄ

Joulukuussa tehtiin liputusasetuksen ruotsinkielisiin termeihin muutamia muutoksia, kertoo hallitusneuvos Ismo Atosuo sisäasiainministeriöstä. Vuonna 1978 säädettyyn asetukseen oli kiireessä jäänyt huonosti muotoiltuja sanoja, jotka nyt korjattiin. Kalevalanpäivän li-

Kuva Lokal Profil, Wikipedia

sämääre muutettiin muotoon "den finska kulturens dag", äitienpäivä muotoon "mors dag" ja puolustusvoimain lippujuhlan päivä muotoon "dagen för försvarets fanfest".

Nyt hyväksytyjä muotoja suositellaan käytettäväksi myös kaikissa kalentereissa. Muutokset on otettu huomioon almanakkatoimiston kaikissa myyntitiedostoissa vuodelle 2011.

SUOMEN KALENTERIEN OMISTAJA VAIHTUI

Perinteikäs Suomen Kalenterit Oy vaihtoi tammikuussa omistajaa. Vanhat omistajat jäivät

eläkkeelle, ja uudeksi vetäjäksi tuli Hannu Wahlbom. Suomen Kalenterit julkaisee mm. Sähkömiehen kalenteria ja LVI-kalenteria.

"Kalentereiden kustantaminen jatkuu entisellä porukalla", kertoo Wahlbom. "Jatkamme ammattikalentereidemme kustantamista ja räätälöimistä asiakkaidemme tarpeisiin. Toimitilamme muutimme kuitenkin Nummelasta Helsingin Herttoniemeen."

Suomen Kalenterit pysyy Wahlbomin mukaan vahvasti kotimaisena riippumattomana kustantajana, joskin muiden tapaan joutuu osin turvautumaan myös kansainväliseen tarjontaan. ☺

AIKAKIRJA 2010 ON NYT VERKOSSA

Almanakkatoimiston internetsivulle on toukokuun alussa sijoitettu uusi versio Heikki Ojan Aikakirjasta. Alkuperäinen Aikakirja ilmestyi Otavan kustantamana vuonna 1999. Kun paperipainokset oli myyty loppuun, kirjan julkaisuoikeus siirtyi takaisin kirjoittajalle. Kirjoittaja sopi Yliopiston almanakkatoimiston kanssa, että kirja voidaan sijoittaa verkkoon kaikkien vapaasti saatavaksi.

Ensimmäinen verkkoversio ilmestyi kolme vuotta sitten nimellä Aikakirja 2007. Koska viime vuosina on

kalenteririntamalla tapahtunut paljon muutoksia, päivitettiin aineisto tämän vuoden alussa jälleen ajan tasalle.

Aikakirja 2010:n sisältö: 1. 50 kysymystä ajasta ja kalenterista. 2. Ajanlaskun aakkosia. 3. Ajanmittaus. 4. Luonnon merkkipäiviä vuoden varrella. 5. Kirkkovuoden juhlat. 6. Kansalliset ja kansainväliset merkkipäivät. 7. Suomalaisen almanakan kehitys. Kirjan voi ladata omalle koneelleen verkosta pdf-muodossa joko kerrallaan tai yhtenä kokonaisuena pdf:nä. Kirjassa on 272 sivua.

Painopaikka: Painokarelia 2010